

پیشوای فرقه وهابیت و اسلام تکفیری کیست؟

۲۲ تیر ۱۳۹۳ ساعت ۱۸:۳۲

ابن تیمیه را پس از مرگش، پیشوای فرقه وهابیت دانسته اند، که بسیاری از اسلامگرایان تکفیری از او تاثیر گرفتند و مشکلات بسیاری در جهان اسلام ایجاد کردند.

ابن تیمیه در ماه ربیع الاول سال ۶۶۱ هجری در شهر حرّان و در خانواده‌های از مشایخ حنابله متولد شد.

او پس از مدتی با خانوادهاش وارد دمشق شد و در ابتدا نزد پدرش مشغول به تحصیل شد و سپس اساتیدی همچون ابن عبدالدائم، مجد الدین بن عساکر، ابن ابی لیسر و بسیاری دیگر از اصحاب حنابله را برای خود انتخاب کرد.

او علاوه بر این اساتید نزد جماعتی از زنان نیز به درس خواندن مشغول شد، از جمله: امّ العرب فاطمه دختر ابن عساکر، امّ الخیر ستّ العرب دختر یحیی بن قایماز، زینب دختر أحمد مقدسیّه، زینب دختر مکی حرانیه همچنین آخرین استاد او نیز شرف الدین احمد بن نعمه مقدسی بود که میگوید: من اجازه فتوا را به ابن تیمیه دادم.

ابن تیمیه پس از پدرش در مسجد جامع به تدریس مشغول شد و درسش را در زمینه‌های مختلف تفسیر، فقه و عقاید گسترش داد.

در این هنگام بود که او درصدد مخالفت با عقاید رایج مسلمین برآمد و با تمام مذاهب رایج آن زمان به مخالفت برخاست که همین فتوا و نظرات اعتقادی و فقهی‌اش برای او مشکلساز شد.

افکار او زمانی آشکار شد که به سؤال‌های اهل حماة پاسخ داد؛ آن‌ها طی نامه‌ای درباره آیات صفات از او سؤال‌هایی کردند، ابن تیمیه در یک نامه طولانی جواب آنها را داد، این نامه - که به عقیده حمویه نامگذاری شد - بدون آنکه ابن تیمیه صریحاً عقیده خود را مطرح کند، نشان دهنده اعتقاد او به تجسیم و تشبیه است.

او معتقد به عقاید انحرافی و مخالف عقاید عموم مسلمین مانند تجسیم، حرمت زیارت قبور اولیا، حرمت استغاثه به ارواح اولیای خدا، حرمت شفاعت، حرمت توسل و... بود و برای اینکه مردم عوام آنها را بپذیرند آن عقاید را به سلف نسبت می داد لکن

شهرستانی - از علمای اهل سنت - ادعای ابن تیمیه درباره مذهب سلف را تکذیب کرده و می گوید: سپس گروهی از متاخرین این سخن را به گفته های سلف اضافه کرده مَلَّگَویند: در این آیات باید همان ظاهر بدوی آنها را گرفت و تفسیر آنها درست به همان نحو باید باشد که وارد شده، بدون هیچ تاویلی یا توقفی در آن چه ظاهر است همانگونه که ابن تیمیه تفسیر کرد و لذا اینها گرفتار تشبیه کامل شدند و این خلاف عقیده سلف است.

این تشبیه کامل و خالص قبل از این تنها در میان یهودیان بود؛ البته نه همه آنان بلکه فقط یک یا دو گروه از آنها، که الفاظ زیادی در تورات یافتند که دلالت بر آن می کند.

پس از آنکه افکار و عقاید ابن تیمیه به علمای عصرش رسید جنجالی در میان علما بر پا شد و با او به مخالفت برخاستند و علمای آن عصر متفق شدند، اگر وی دست از عقائد باطلش بردارد او را زندانی کنند در آن جلسه عقاید خود را ابراز نمود. به حکم قاضی او را چند روز در برجی حبس کرده و سپس او را به حبس معروفی به نام «جَبَّ» منتقل ساختند..

ابن تیمیه در سال ۷۲۰ هج در شام، کرسی تدریس و افتاء را بر عهده گرفت و در آن جا نیز فتاوا و عقاید نادر خود را مطرح کرد.

این خبر به گوش علما و قضات و دستگاه حاکم رسید؛ در نتیجه او را از فتوا دادن منع کردند و او را به مدت پنج ماه زندانی کردند.

در سال ۷۲۶ هج باز به سبب فتوای شاذ و اصرار بر افکار خود و نشر آن، در همان قلعه سابق محبوس و تحت نظر قرار گرفت. در آن مدت مشغول تصنیف شد، ولی پس از مدتی از نوشتن و مطالعه ممنوع شد و هر نوع کتاب، قلم و دواتی از او گرفته شد.

*سرانجام زندگی ابن تیمیه

ابن تیمیه ۶۷ سال بی آنکه ازدواج کند زندگی کرد و به خاطر برخی از عقاید و فتاوایش سه بار به زندان افتاد، او سرانجام در سال (۷۲۸ هج) در زندان قلعه در شهر دمشق از دنیا رفت.

ابن تیمیه را پس از مرگش، پیشوای فرقه وهابیت دانسته اند، هر چند پیروان ابن تیمیه او را از پیشوایان اهل حدیث میدانند؛ اما برخی دیگر شیوه او را در بررسی احادیث نادرست دانسته و می گویند: او در نقل حدیث دقت نداشته و عجول بوده و از تمایلات نفسانی خود پیروی میکرده است. با این حال اندیشه ابن تیمیه مانند برق و باد در میان مقلدان و شیفتگان او رواج یافت، بی آنکه به خود زحمت دهند و سخنان صحابه را در تفاسیری همانند تفسیر بغوی، طبری و یا ابن عطیه که مورد پذیرش او هستند، مشاهده کنند.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/27541/پيشواي-فرقه-وهايت-اسلام-تکفير-کيست>